
JayadevakritaM Gitagovindam (Ashtapadi)

——
जयदेवकृतं गीतगोविन्दं (अष्टपदी)

——
Document Information

Text title : Jayadevakrita Gitagovindam Ashtapadi

File name : giitagovindaM.itx

Category : vishhnu, krishna, vishnu, kRitI, gItam, aShTaka

Location : doc_vishhnu

Transliterated by : P. P. Narayanaswami at swami at math.mun.ca

Proofread by : P. P. Narayanaswami at swami at math.mun.ca, PSA Easwaran

Latest update : October 1, 2010, January 12, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

January 13, 2024

sanskritdocuments.org

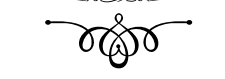

JayadevakritaM Gitagovindam (Ashtapadi)

જયદેવકૃતં ગીતગોવિન્દં (અષ્ટપદી)

જયદેવકૃતં ગીતગોવિન્દં (અષ્ટપદી)

॥ ગીતગોવિન્દમ્ ॥

॥ શ્રીગોપાલકથ્યાનમ્ ॥

યદ્રોપીવદનેન્દુમાણનમભૂતસ્તૂરિકાપત્રકં
યલ્લક્ષ્મીકુચશાતકુમ્ભકલશે વ્યાગોચમિન્દીવરમ્ ।
યન્નિર્વાણવિધાનસાધનવિધૌ સિદ્ધાગ્જનં યોગિનાં
તન્નઃ શ્યામભમાવિરસ્તુ હૃદયે કૃષ્ણાભિધાનં મહઃ ॥ ૧ ॥

॥ શ્રીજયદેવધ્યાનમ્ ॥

રાધામનોરમરમાવરરાસલીલા-
ગાનામૃતૈકભણિતં કવિરાજરાજમ્ ।
શ્રીમાધવાર્ચનવિધાવનુરાગસન્ન-
પદ્માવતીપ્રિયતમં પ્રણાતોડસ્મિ નિત્યમ્ ॥ ૨ ॥

શ્રીગોપાલવિલાસિની વલયસદ્રત્નાદિમુગ્ધાકૃતિ
શ્રીરાધાપતિપાદપદ્મભજનાનન્દાબ્ધિમગ્નોડનિશમ્ ।
લોકે સત્કવિરાજરાજ ઇતિ યઃ ખ્યાતો દયામ્ભોનિધિઃ
તં વન્દે જયદેવસદ્ગુરુમહં પદ્માવતીવલ્લભમ્ ॥ ૩ ॥

॥ પ્રથમઃ સર્ગઃ ॥

॥ સામોદદામોદરઃ ॥

શ્લોકઃ ॥ મેઘૈર્મેદુરમમ્બરં વનભુવઃ શ્યામાસ્તમાલદ્રુમૈ-
ર્નકતં ભીરુચયં ત્વમેવ તદ્દિમં રાધે ગૃહં પ્રાપય ।

ઇત્યં નન્દનિદેશિતશ્ચલિતયોઃ પ્રત્યધ્વકુઞ્જદ્રુમં
રાધામાધવયોર્જયન્તિ યમુનાકૂલે રહઃકેલયઃ ॥ ૧ ॥

શ્લોકઃ ॥ વાગ્દેવતાચરિતચિન્નિતચિત્તસદ્મા
પદ્માવતીચરણચારણચક્રવર્તી ।
શ્રીવાસુદેવરતિકેલિકથાસમેત-
મેતં કરોતિ જયદેવકવિઃ પ્રબન્ધમ્ ॥ ૨ ॥

શ્લોકઃ ॥ વાયઃ પલ્લવયત્યુમાપતિધરઃ સન્દર્ભશુદ્ધિઃ ગિરાં
જાનીતે જયદેવ એવ શરણઃ શ્વાઘ્યો દુરુહદ્રુતે ।
શ્ઙ્ગારોત્તરસત્પ્રમેયરથનૈરાચાર્યગોવર્ધન-
સ્પર્ધા કોડપિ ન વિશ્રુતઃ શ્રુતિધરો ધોયી કવિક્ષ્માપતિઃ ॥ ૩ ॥

શ્લોકઃ ॥ યદિ હરિસ્મરણે સરસં મનો
યદિ વિલાસકલાસુ કુતૂહલમ્ ।
મધુરકોમલકાન્તપદાવલીં
શ્ણુ તદા જયદેવસરસ્વતીમ્ ॥ ૪ ॥

॥ ગીતમ્ ૧ ॥

(અથ પ્રથમપ્રબન્દો માલવરાગેણ રૂપક તાલે ગીયતે)

પ્રલયપયોધિજલે ધૃતવાનસિ વેદમ્ ।
વિહિતવહિન્નચરિન્નમખેદમ્ ॥

કેશવ ધૃતમીનશરીર જય જગદીશ હરે ॥ ૧ ॥

ક્ષિતિરતિવિપુલતરે તવ તિષ્ઠતિ પૃષ્ઠે ।
ધરણિધરણાકિણચક્રગરિષ્ઠે ॥

કેશવ ધૃતકચ્છપરૂપ જય જગદીશ હરે ॥ ૨ ॥

વસતિ દશનશિખરે ધરણી તવ લગ્ના ।
શશિનિ કલક્રુકલેવ નિમગ્ના ॥

કેશવ ધૃતસૂકરરૂપ જય જગદીશ હરે ॥ ૩ ॥

તવ કરકમલવરે નખમદ્ભુતશ્ઙ્ગમ્ ।
દલિતહિરણ્યકશિપુતનુભૃઙ્ગમ્ ॥

केशव धृतनरुदरिद्रूप जय जगदीश उरे ॥ ४ ॥

छलयसि विक्रमणो बलिमद्भुतवामन ।

पदनभनीरजनितजनपावन ॥

केशव धृतवामनरूप जय जगदीश उरे ॥ ५ ॥

क्षत्रियरुधिरमये जगदपगतपापम् ।

स्नपयसि पयसि शमितभवतापम् ॥

केशव धृतभृगुपतिरूप जय जगदीश उरे ॥ ६ ॥

वितरसि दिक्षु रणो दिक्पतिकमनीयम् ।

दशभुभमौलिबलिं रमणीयम् ॥

केशव धृतरामशरीर जय जगदीश उरे ॥ ७ ॥

वडसि वपुषि विशटे वसनं जलदात्मम् ।

डलडतिभीतिमिलितयमुनात्मम् ॥

केशव धृतडलधररूप जय जगदीश उरे ॥ ८ ॥

निन्दसि यज्ञविघेरडड श्रुतिजतम् ।

सद्यदृद्यदृशितपशुघातम् ॥

केशव धृतभुध्रशरीर जय जगदीश उरे ॥ ९ ॥

भ्वेच्छनिवडनिधने कलयसि करवालम् ।

धूमकेतुमिव डिमपि करालम् ॥

केशव धृतकल्किशरीर जय जगदीश उरे ॥ १० ॥

श्रीजयदेवकवेरिदमुदितमुदारम् ।

शृणु सुभदं शुभदं भवसारम् ॥

केशव धृतदशविधरूप जय जगदीश उरे ॥ ११ ॥

श्लोकः ॥ वेदानुधरते जगन्निवडते भूगोलमुद्धिभ्रते

दैत्यान्दारयते बलिं छलयते क्षत्रक्षयं कुर्वते ।

पौलस्त्यं जयते डलं कलयते कारुण्यमातन्वते

भ्वेच्छान्भूर्धयते दशाकृतिकृते कृष्णाय तुभ्यं नमः ॥ ५ ॥

॥ ગીતમ્ ૨ ॥

(અથ દ્વિતીયપ્રબન્ધો ગુર્જરીરાગેણ પ્રતિમઠતાલે ગીયતે)

શ્રિતકમલાકુચમાણ્ડલ ધૃતકુણ્ડલ એ ।

કલિતલલિતવનમાલ જય જયદેવ હરે ॥ ૧ ॥

દિનમણિમણ્ડલમાણ્ડન ભવખાણ્ડન એ ।

મુનિજનમાનસહંસ જય જયદેવ હરે ॥ ૨ ॥

કાલિયવિષધરભઞ્જન જનરઞ્જન એ ।

યદ્દુકુલનલિનદિનેશ જય જયદેવ હરે ॥ ૩ ॥

મધુમુરનરકવિનાશન ગરુડાસન એ ।

સુરકુલકેલિનિદાન જય જયદેવ હરે ॥ ૪ ॥

અમલકમલદલલોચન ભવમોચન એ ।

ત્રિભુવનભવનનિધાન જય જયદેવ હરે ॥ ૫ ॥

જનકસુતાકૃતભૂષણ જિતદૂષણ એ ।

સમરશમિતદશકણ્ડ જય જયદેવ હરે ॥ ૬ ॥

અભિનવજલધરસુન્દર ધૃતમન્દર એ ।

શ્રીમુખચન્દ્રચકોર જય જયદેવ હરે ॥ ૭ ॥

તવ ચરણે પ્રણાતા વયં ઇતિ ભાવય એ ।

કુરુ કુશલં પ્રણાતેષુ જય જયદેવ હરે ॥ ૮ ॥

શ્રીજયદેવકવેરિદં કુરુતે મુદમ્ એ ।

મડ્ગલમુજ્જવલગીતં જય જયદેવ હરે ॥ ૯ ॥

શ્લોકઃ ॥ પદ્માપયોધરતટીપરિરમ્ભલગ્ન-

કાશ્મીરમુદ્રિતમુરો મધુસૂદનસ્ય ।

વ્યક્તાનુરાગમિવ ખેલદનડ્ગખેદ-

સ્વેદામ્બુપૂરમનુપૂરયતુ પ્રિયં વઃ ॥ ૬ ॥

શ્લોકઃ ॥ વસન્તે વાસન્તીકુસુમસુકુમારૈરવયવૈ-

ર્ભમન્તી કાન્તારે બહુવિહિતકૃષ્ણાનુસરણામ્ ।

અમન્દં કન્દર્પજવરજનિતચિન્તાકુલતયા

વલદ્વાધાં રાધાં સરસમિદમુચે સહચરી ॥ ૭ ॥

॥ गीतम् ३ ॥

(अथ तृतीयप्रबन्धो वसन्तरागोऽत्र उपकृताले गीयते)

ललितलवङ्गलतापरिशीलनकोमलमलयसमीरे ।

मधुकरनिकरकरम्भितकोडिलकूजितकुञ्जकुटीरे ॥

विडरति उरिउरिड सरसवसन्ते

नृत्यति युवतिजनेन समं सभि विरडिजनस्य दुरन्ते ॥ १ ॥ विडरति

उन्मदमदनमनोरथपथिकवधूजनजनितविलापे ।

अलिकुलसंकुलकुसुमसमूडनिराकुलबकुलकलापे ॥ २ ॥ विडरति

मृगमदसौरभरभसवशंवदनवदलमालतमाले ।

युवजनदृष्टयविदारणमनसिजनभरुचिडिंशुकजाले ॥ ३ ॥ विडरति

मदनमडीपतिकनकदण्डरुचिकेसरकुसुमविकासे ।

भिलितशिलीमुभपाटविपटलकृतस्मरतूणविलासे ॥ ४ ॥ विडरति

विगलितलज्जितजगदवलोकनतरुणकरुणकृतडासे ।

विरडिनिङ्गन्तनकुन्तमुभाङ्कृतिकेतकदन्तुरिताशे ॥ ५ ॥ विडरति

माधविकापरिमलललिते नवमालिकजातिसुगन्धौ ।

मुनिमनसामपि मोहनकारिणि तरुणाकारणबन्धौ ॥ ६ ॥ विडरति

स्फुरदतिमुक्तलतापरिरम्भणामुकुलितपुलङ्कितयूते ।

वृन्दावनविपिने परिसरपरिगतयमुनाजलपूते ॥ ७ ॥ विडरति

श्रीजयदेवभणितमिदमुद्यति उरियरणस्मृतिसारम् ।

सरसवसन्तसमयवनवर्णनमनुगतमदनविकारम् ॥ ८ ॥ विडरति

श्लोकः ॥ दरविदलितमल्लीवत्स्त्रियञ्चत्पराग-

प्रकटितपटवासैर्वासयन् काननानि ।

छल छि दलति येतः केतकीगन्धबन्धुः

प्रसरदसमभाणप्राणवद्गन्धवाडः ॥ ८ ॥

श्लोकः ॥ उन्मीलन्मधुगन्धलुब्धमधुपव्याधूतयूताङ्कुर-

डीउल्कीडिलकाकलीकलरवैरुद्गीर्णकण्ठज्वराः । var - कलैः

नीयन्ते पथिकैः कथं कथमपि ध्यानावधानक्षण-

प्राप्तप्राणसमासमागमरसोल्लासैरमी वासराः ॥ ९ ॥

श्लोकः ॥ अनेकनारीपरिरम्भसम्भ्रम-

સ્ફુરન્મનોહારિવિલાસલાલસમ્ ।
મુરારિમારાદુપદર્શયન્ત્યસૌ
સખીસમક્ષં પુનરાહ રાધિકામ્ ॥ ૧૦ ॥

॥ ગીતમ્ ૪ ॥

(અથ ચતુર્થપ્રબન્ધો રામકરિરાગેણ રૂપકતાલે ગીયતે)

ચન્દનચર્ચિતનીલકલેવરપીતવસનવનમાલી ।
કેલિચલન્મણિકુણ્ડલમણિઉતગણ્ડયુગસ્મિતશાલી ॥

હરિરિહમુગ્ધવધૂનિકરે
વિલાસિનિ વિલસતિ કેલિપરે ॥ ૧ ॥

પીનપયોધરભારભરેણ હરિ પરિરમ્ય સરાગમ્ ।
ગોપવધૂરનુગાયતિ કાચિદુદ્ગચિતપગ્ચમરાગમ્ ॥ ૨ ॥ હરિરિહ
કાપિ વિલાસવિલોલવિલોચનાખેલનજનિતમનોજમ્ ।

ધ્યાયતિ મુગ્ધવધૂરધિકં મધુસૂદનવદનસરોજમ્ ॥ ૩ ॥ હરિરિહ
કાપિ કપોલતલે મિલિતા લપિતું કિમપિ શ્રુતિમૂલે ।

ચારુ ચુચુમ્બ નિતમ્બવતી દયિતં પુલકૈરનુકૂલે ॥ ૪ ॥ હરિરિહ
કેલિકલાકુતુકેન ચ કાચિદમું ચમુનાજલકૂલે ।

મગ્જુલવગ્જુલકુગ્જગતં વિચકર્ષ કરેણ દુકૂલે ॥ ૫ ॥ હરિરિહ
કરતલતાલતરલવલયાવલિકલિતકલસ્વનવંશે ।

રાસરસે સહ નૃત્યપરા હરિણા યુવતિઃ પ્રશશંસે ॥ ૬ ॥ હરિરિહ
શ્ચિષ્યતિ કામપિ ચુમ્બતિ કામપિ કામપિ રમયતિ રામામ્ ।

પશ્યતિ સસ્મિતચારુતરામપરામનુગચ્છતિ વામામ્ ॥ ૭ ॥ હરિરિહ var - પરાં
શ્રીજયદેવકવેરિદમદ્ભુતકેશવકેલિરહસ્યમ્ ।

વૃન્દાવનવિપિને લલિતં વિતનોતુ શુભાનિ યશસ્યમ્ ॥ ૮ ॥ હરિરિહ
શ્લોકઃ ॥ વિશ્વેષામનુરગ્જને જનયન્નાનન્દમિન્દીવર-

શ્રેણીશ્યામલકોમલૈરુપનયન્નડ્ગૈરનડ્ગોત્સવમ્ ।

સ્વચ્છન્દં વ્રજસુન્દરીભિરભિતઃ પ્રત્યડ્ગમાલિક્ષિતઃ

શ્ડ્ગારઃ સખિ મૂર્તિમાનિવ મધૌ મુગ્ધો હરિઃ ક્ષીડતિ ॥ ૧૧ ॥

શ્લોકઃ ॥ અદ્યોત્સડ્ગવસદ્ભુજડ્ગકવલકલેશાદિવેશાયલં var - નિત્યોસડ્ગ
પ્રાલેયપ્લવનેચ્છયાનુસરતિ શ્રીખણ્ડશૈલાનિલઃ ।

डिं य स्निग्धरसालमौलिमुकुलान्यालोक्य उर्षोऽध्या-
दुन्मीलन्ति कुडूः कुडूरिति कलोत्तवाः पिकानां गिरः ॥ १२ ॥

श्लोकः ॥ रासोल्लासभरेणविभ्रमभृतामाभीरवामभ्रुवा-
मभ्यर्षो पशिरभ्य निर्भरमुरः प्रेमान्धया राधया ।
साधु त्वद्भङ्गं सुधामयमिति व्याहृत्य गीतस्तुति-
व्याज्जङ्घुद्भटयुम्भितस्मितमनोदरी उरिः पातु वः ॥ १३ ॥

॥ इति श्रीगीतगोविन्दे सामोददाभोदरो नाम प्रथमः सर्गः ॥

॥ द्वितीयः सर्गः ॥

॥ अकलेशकेशवः ॥

श्लोकः ॥ विडरति वने राधा साधारणप्रणये उरौ
विगलितनिजोत्सर्षादीर्घ्यावशेन गतान्यतः ।
क्वचिदपि लताकुञ्जे गुञ्जन्मधुप्रतमण्डली-
भुपरशिषरे लीना दीनाप्युवाच रडः सप्तीम् ॥ १४ ॥

॥ गीतम् ५ ॥

(अथ प्रथमप्रबन्धो गुर्जरीरागेण रुपकताले गीयते)
संयरदधरसुधामधुरध्वनिमुपरितमोहनवंशम् ।
थलितदृगञ्चलयञ्चलमौलिकपोलविलोलवतंसम् ॥ १ ॥

रासे उरिमिड विडितविलासं
स्मरति मनो मम कृतपरिडासम् ॥ ध्रुवम् ॥

यन्द्रक्यारुमयूरशिषाण्डकमण्डलवलयितकेशम् ।
प्रयुरपुरन्दरधनुरनुरञ्जितमेदुरमुदिरसुवेशम् ॥ २ ॥ रासे उरिमिड
गोपकदम्भनितम्भवतीमुपयुम्भनलम्भितलोभम् ।
बन्धुश्रुवमधुराधरपल्लवमुल्लसितस्मितशोभम् ॥ ३ ॥ रासे उरिमिड
विपुलपुलकभुजपल्लववलयितवल्लवयुवतिसडस्रम् ।
करयरणोरसि मण्डिगणभूषणकिरणविभिन्नतमिस्रम् ॥ ४ ॥ रासे उरिमिड
जलदपटलयलद्विन्दुविन्दक्यन्दनतिलकललाटम् ।

पीनघनस्तनमण्डलमर्दननिर्दयलृष्टयकपाटम् ॥ ५ ॥ रासे हरिमिड var - पीनपयोधरपरिसर
 मणिमयमकरमनोहरकुण्डलमण्डितगाण्डमुदारम् ।
 पीतवसनमनुगतमुनिमनुजसुरासुरवरपरिवारम् ॥ ६ ॥ रासे हरिमिड
 विशदकदम्बतले मिलितं कलिकलुषभयं शमयन्तम् ।
 मामपि डिमपि तरङ्गदनङ्गदृशा मनसा रमयन्तम् ॥ ७ ॥ रासे हरिमिड var - वपुषा
 श्रीजयदेवभण्डितमत्तिसुन्दरमोहनमधुरिपुत्रुपम् ।
 हरियराणस्मरणं प्रति सम्प्रति पुण्यवतामनुत्रुपम् ॥ ८ ॥ रासे हरिमिड
 श्लोकः ॥ गणयति गुणग्रामं भ्रामं भ्रमादपि नेडते
 वडति य परितोषं दौषं विमुञ्चति दूरतः ।
 युवतिषु वलस्तृषणे कृषणे विहारिणि मां विना
 पुनरपि मनो वामं कामं करोति करोमि डिम् ॥ १५ ॥

॥ गीतम् ६ ॥

(अथ षष्ठप्रबन्धो मालवरागोण ऐकतालीरावे गीयते)
 निर्भूतनिकुञ्जगुलं गतया निशि रडसि निलीय वसन्तम् ।
 यडितविवोडितसकलदिशा रतिरभसरसेन उसन्तम् ॥
 सपि डे केशिमथनमुदारं
 रमय मया सड मदनमनोरथभावितया सविकारम् ॥ १ ॥
 प्रथमसमागमलज्जितया पटुयाटुशतैरनुकूलम् ।
 मृदुमधुरस्मितभाषितया शिथिलीकृतजघनदुकूलम् ॥ २ ॥ सपि डे
 डिसलयशयननिवेशितया चिरमुरसि ममैव शयानम् ।
 कृतपरिरम्भाण्युम्भनया परिरव्य कृताधरपानम् ॥ ३ ॥ सपि डे
 अलसनिमीलितलोचनया पुलकावलिललितकपोलम् ।
 श्रमजलसकलकलेवरया वरमदनमदादतिलोलम् ॥ ४ ॥ सपि डे
 कोडिलकलरवकूजितया जितमनसिजतन्त्रविचारम् ।
 श्वधकुसुमाकुलकुन्तलया नभलिभितघनस्तनभारम् ॥ ५ ॥ सपि डे
 यरणरणितमणिनूपुरया परिपूरितसुरतवितानम् ।
 मुभरविशुङ्गभलमेभलया सकयग्रल्युम्भनदानम् ॥ ६ ॥ सपि डे
 रतिसुभसमयरसालसया दरमुकुलितनयनसरोजम् ।
 निःसडनिपतिततनुलतया मधुसूदनमुदितमनोजम् ॥ ७ ॥ सपि डे

श्रीजयदेवभणितमिदमतिशयमधुरिपुनिधुवनशीलम् ।
सुभमुत्सृष्टितगोपवधूकथितं वितनोतु सलीलम् ॥ ८ ॥ सभि उे var - राधिकया
श्लोकः ॥ उस्तअस्तविलासवंशमनशुभ्रवस्त्विमद्भल्लवी-
वृन्दोत्सारिदृगन्तवीक्षितमतिस्वेदार्द्रगण्डस्थलम् ।
मामुद्धीक्ष्य विलक्षितं स्मितसुधामुग्धाननं कानने
गोविन्दं व्रजसुन्दरीगणवृतं पश्यामि वृष्यामि च ॥ १६ ॥

श्लोकः ॥ दुरालोकस्तोकस्तभकनवकाशोकलतिका-
विकासः कासारोपवनपवनोऽपि व्यथयति ।
अपि भ्रात्र्यदृग्गीरणितरमणीया न मुकुल-
प्रसूतिश्चूतानां सभि शिभरिणीयं सुभयति ॥ १७ ॥

श्लोकः ॥ साकृतस्मितमाकुलाकुलगलद्धम्बिलमुल्लासित-
भ्रूवल्लीकमलीकदृष्टितभुजामूलार्धपृष्ठस्तनम् ।
गोपीनां निभृतं निरीक्ष्य गमिताकाङ्क्षश्चिरं चिन्तय-
न्नन्तर्मुञ्चमनोऽरो उरतु वः क्लेशं न वः केशवः ॥ १८ ॥

॥ एति गीतगोविन्दे अक्लेशकेशवो नाम द्वितीयः सर्गः ॥

॥ तृतीयः सर्गः ॥

॥ मुग्धमधुसूदनः ॥

श्लोकः ॥ कंसारिरपि संसारवासनाबन्धशृङ्खलाम् ।

राधामाधाय लुटये तत्याज व्रजसुन्दरीः ॥ १९ ॥

श्लोकः ॥ एतस्ततस्तामनुसृत्य राधिका-

मनङ्गबाणप्रणभिन्नमानसः ।

कृतानुतापः स कलिन्दनन्दिनी-

तटान्तकुञ्जे निषसाद माधवः ॥ २० ॥

॥ गीतम् ७ ॥

(अथ सप्तमबन्धः गुर्जरारागोण प्रतिमण्डलात्वे गीयते)

माभियं यलिता विलोक्य वृतं वधूनिचयेन ।

સાપરાધતયા મયાપિ ન વારિતાતિભયેન ।
 હરિહરિ હતાદરતયા સા ગતા કુપિતેવ ॥ ૧ ॥
 કિં કશિષ્યતિ કિં વદિષ્યતિ સા ચિરં વિરહેણ ।
 કિં ધનેન જનેન કિં મમ જીવનેન ગૃહેણ ॥ ૨ ॥ હરિહરિ
 ચિન્તયામિ તદાનનં કુટિલભ્રુ કોપભરેણ ।
 શોણપદ્મમિવોપરિ ભ્રમતાકુલભ્રમરેણ ॥ ૩ ॥ હરિહરિ
 તામહં હૃદિ સંગતામનિશં ભૃશં રમયામિ ।
 કિં વનેડનુસરામિ તામિહ કિં વૃથા વિલપામિ ॥ ૪ ॥ હરિહરિ
 તન્વિ પિન્નમસૂયયા હૃદયં તવાકલયામિ ।
 તન્ન વેમિ કુતો ગતાસિ ન તેન તેડનુનયામિ ॥ ૫ ॥ હરિહરિ
 દૃશ્યસે પુરતો ગતાગતમેવ તે વિદધાસિ ।
 કિં પુરેવ સસમ્ભ્રમં પરિરમ્ભણં ન દદાસિ ॥ ૬ ॥ હરિહરિ
 ક્ષમ્યતામપરં કદાપિ તવેદૃશં ન કરોમિ ।
 દેહિ સુન્દરિ દર્શનં મમ મન્મથેન દુનોમિ ॥ ૭ ॥ હરિહરિ
 વર્ણિતં જયદેવકેન હરેરિદં પ્રવણેન ।
 કિન્દુભિલ્વસમુદ્રસમ્ભવરોહિણીરમણેન ॥ ૮ ॥ હરિહરિ
 શ્લોકઃ ॥ કુવલયદલશ્રેણી કણ્ઠે ન સા ગરલદ્યુતિઃ
 હૃદિ ભિસલતાહારો નાયં ભુજડ્ગમનાયકઃ ।
 મલયજરજો નેદં ભસ્મ પ્રિયારહિતે મયિ
 પ્રહર ન હરભ્રાન્ત્યાનડ્ગ કુધા કિમુ ધાવસિ ॥ ૨૧ ॥
 શ્લોકઃ ॥ પાણૌ મા કુરુ ચૂતસાયકમમું મા ચાપમારોપય
 ક્ષીડાનિર્જિતવિશ્વમૂર્છિતજનાઘાતેન કિં પૌરુષમ્ ।
 તસ્યા એવ મૃગીદૃશો મનસિજપ્રેક્ષ્પલટાક્ષાશુગ-
 શ્રેણીજર્જરિતં મનાગપિ મનો નાઘાપિ સંધુક્ષતે ॥ ૨૨ ॥
 શ્લોકઃ ॥ ભૂયાપે નિહિતઃ કટાક્ષવિશિષ્ણો નિર્માતુ મર્મવ્યથાં
 શ્યામાત્મા કુટિલઃ કરોતુ કબરીભારોડપિ મારોઘમમ્ ।
 મોહં તાવદયં ચ તન્વિ તનુતાં ભિમ્બાધરો રાગવાન્
 સદ્ગૃત્તસ્તનમણ્ડલસ્તવ કથં પ્રાણૈર્મમ ક્ષીડતિ ॥ ૨૩ ॥
 શ્લોકઃ ॥ તાનિ સ્પર્શસુખાનિ તે ચ તરલસ્નિગ્ધા દૃશોર્વિભ્રમા-
 સ્તદ્ગુન્નામ્બુજસૌરભં સ ચ સુધાસ્યન્દિર્ગિરાં વહિમા ।

सा भिम्भाधरमाधुरीति विषयासङ्गोऽपि येन्मानसं
तस्यां लग्नसमाधि लन्त विरलव्याधिः कथं वर्धते ॥ २४ ॥

श्लोकः ॥ भ्रूपल्लवं धनुरपाङ्गतरङ्गितनि var - भ्रूपल्लरिध्नु
भाषा गुणः श्रवणपालिरिति स्मरेण ।
अस्यामनङ्गजयजङ्गमदेवतायां
अस्त्राणि निर्जितजगन्ति किमर्पितानि ॥ २५ ॥

श्लोकः ॥ तिर्यक्कणविलोलमौलितरलोत्तंसस्य वंशोव्यलद्-
गीतिस्थानकृतावधानलनालक्षैर्न संलक्षिताः ।
सम्मुञ्छे मधुसूदनस्य मधुरे राधामुष्णैः मृदु-
स्पर्शं कन्दलिताश्विरं ददतु वः क्षेमं कटाक्षोर्मयः ॥ २६ ॥

॥ षति श्रीगीतगोविन्दे मुग्धमधुसूदनो नाम तृतीयः सर्गः ॥

॥ यतुर्थः सर्गः ॥

॥ स्निग्धमधुसूदनः ॥

श्लोकः ॥ यमुनातीरवानीरनिकुञ्जे मन्दमास्थितम् ।
प्राड प्रेमभरोद्भ्रान्तं माधवं राधिकासम्पी ॥ २७ ॥

॥ गीतम् ८ ॥

(अथ अष्टमप्रबन्धः कर्णाटकरागोण ओकतालीताले गीयते)
निन्दति यन्दनमिन्दुकिरणमनु विन्दति षेदमधीरम् ।
व्यालनिलयमिलनेन गरलमिव कलयति मलयसमीरम् ॥
माधव मनसिजविशिभभयादिव भावनया त्वयि लीना
सा विरडे तव दीना ॥ १ ॥

अविरलनिपतितमदनशरादिव भवदवनाय विशालम् ।
स्वदृढयमर्मणी वर्म करोति सजलनलिनीदलजालम् ॥ २ ॥ सा विरडे तव दीना
कुसुमविशिभशरतल्पमनल्पविलासकलाकमनीयम् ।
व्रतमिव तव परिभ्रमसुष्पाय करोति कुसुमशयनीयम् ॥ ३ ॥ सा विरडे तव दीना

વહતિ ચ ગલિતવિલોચનજલભરમાનનકમલમુદારમ્ । var - વિગલિતલોચન
 વિધુમિવ વિકટવિધુન્તુદદન્તદલનગલિતામૃતધારમ્ ॥ ૪ ॥ સા વિરહે તવ દીના
 વિલિખતિ રહસિ કુરડુગમદેન ભવન્તમસમશરભૂતમ્ ।
 પ્રણમતિ મકરમધો વિનિધાય કરે ચ શરં નવચૂતમ્ ॥ ૫ ॥ સા વિરહે તવ દીના
 પ્રતિપદમિદમપિ નિગદતિ માધવ તવ ચરણે પતિતાહમ્ ।
 ત્વથિ વિમુખે મથિ સપદિ સુધાનિધિરપિ તનુતે તનુદાહમ્ ॥ ૬ ॥ સા વિરહે તવ દીના
 ધ્યાનલયેન પુરઃ પરિકલ્પ્ય ભવન્તમતીવ દુરાપમ્ ।
 વિલપતિ હસતિ વિષીદતિ રોદિતિ ચગ્ચતિ મુગ્ચતિ તાપમ્ ॥ ૭ ॥ સા વિરહે તવ દીના
 શ્રીજયદેવભણિતમિદમધિકં યદિ મનસા નટનીયમ્ ।
 હરિવિરહાકુલબલ્લવયુવતિસખીવચનં પઠનીયમ્ ॥ ૮ ॥ સા વિરહે તવ દીના
 શ્લોકઃ ॥ આવાસો વિપિનાયતે પ્રિયસખીમાલાપિ જાલાયતે
 તાપોડપિ શ્વસિતેન દાવદહનજ્વાલાકલાપાયતે ।
 સાપિ ત્વદ્વિરહેણ હન્ત હરિણીરૂપાયતે હા કથં
 કન્દર્પોડપિ યમાયતે વિરચયગ્જ્ઞાદૂલવિક્રીડિતમ્ ॥ ૨૮ ॥

॥ ગીતમ્ ૯ ॥

(અથ નવમઃ પ્રબન્ધો દેશાખરાગેણ એકતાલીર્તાલિ ગીયતે)
 સ્તનવિનિહિતમપિ હારમુદારમ્ ।
 સા મનુતે કૃશતનુરતિભારમ્ ॥
 રાધિકા વિરહે તવ કેશવ ॥ ૧ ॥
 સરસમસૂણમપિ મલયજપદ્મમ્ ।
 પશ્યતિ વિષમિવ વપુષિ સશક્રુમ્ ॥ ૨ ॥ રાધિકા
 શ્વસિતપવનમનુપમપરિણાહમ્ ।
 મદનદહનમિવ વહતિ સદાહમ્ ॥ ૩ ॥ રાધિકા
 દિશિ દિશિ કિરતિ સજલકણજાલમ્ ।
 નયનનલિનમિવ વિગલિતનાલમ્ ॥ ૪ ॥ રાધિકા
 નયનવિષયમપિ કિસલયતલ્પમ્ ।
 કલયતિ વિહિતહુતાશવિકલ્પમ્ ॥ ૫ ॥ રાધિકા
 ત્યજતિ ન પાણિતલેન કપોલમ્ ।
 બાલશશિનમિવ સાયમલોલમ્ ॥ ૬ ॥ રાધિકા

हरिहरि हरिहरि जपति सकामम् ।

विरहविहितमरणेन निकामम् ॥ ७ ॥ राधिका

श्रीजयदेवभाषितमिति गीतम् ।

सुभयतु केशवपदमुपनीतम् ॥ ८ ॥ राधिका

श्लोकः ॥ सा रोमाञ्चति सीत्करोति विलपत्युत्सम्पते ताम्यति

ध्यायत्युद्भ्रमति प्रमीलति पतत्युधाति मूर्च्छत्यपि ।

येतावत्यतनुज्वरे वरतनुर्जुवेन्न किं ते रसात्

स्ववैधप्रतिम प्रसीदसि यद्दि त्यक्तोऽन्यथा नान्तकः ॥ २६ ॥ var - त्यक्तान्यथान्यत्परं

श्लोकः ॥ स्मरातुरां दैवतवैधलुद्ध

त्वदङ्गसङ्गामृतमात्रसाध्याम् ।

विमुक्तबाधां कुरुषे न राधा-

मुपेन्द्रवज्रपि दारुणोऽसि ॥ ३० ॥

श्लोकः ॥ कन्दर्पज्वरसंज्वरस्तुरतनोराश्चर्यमस्याश्चिरे var - सज्ज्वरातुरतनोरत्यर्थमस्याश्चिरे

येतश्चन्दनयन्द्रमःकमलिनीयिन्तासु संताम्यति ।

किंतु क्लान्तिवशेन शीतलतनुं त्वामेकमेव प्रियं

ध्यायन्ती रलसि स्थिता कथमपि क्षीणं क्षणं प्राणिति ॥ ३१ ॥

श्लोकः ॥ क्षणमपि विरहः पुरा न सेढे

नयननिमीलनभिन्नया यथा ते ।

श्वसिति कथमसौ रसालशाभा

चिरविरहेण विलोक्य पुष्पिताग्राम् ॥ ३२ ॥ var - विरहेऽपि

श्लोकः ॥ वृष्टिव्याकुलगोकुलावनरसाद्गुह्य गोवर्धनं

भिन्नद्रल्लववल्लभाभिरधिका नन्दाञ्चिरे युम्भितः ।

दर्पोऽपि तदपि ताधरतटीसिन्दूरमुद्राङ्गितो var कन्दर्पोऽपि

बाहुर्गोपपतेस्तनोतु भवतां श्रेयांसि कंसद्विषः ॥ ३३ ॥

॥ षति गीतगोविन्दे स्निग्धमाधवो नाम यतुर्थः सर्गः ॥

॥ पञ्चमः सर्गः ॥

॥ સાકાંક્ષપુણ્ડરીકાક્ષઃ ॥

શ્લોકઃ ॥ અહમિહ નિવસામિ યાહિ રાધામનુનય મદ્રચનેન ચાનયેથાઃ ।
ઇતિ મધુરિપુણા સખી નિયુક્તા સ્વયમિદમેત્ય પુનર્જગાદ રાધામ્ ॥ ૩૪ ॥

॥ ગીતમ્ ૧૦ ॥

(અથ દશમપ્રબન્ધો વરાડિરાગેણ રૂપકતાલે ગીયતે)

વહતિ મલયસમીરે મદનમુપનિધાય ।

સ્ફુટતિ કુસુમનિકરે વિરહિહૃદયદલનાય ॥

તવ વિરહે વનમાલી સખિ સીદતિ ॥ ૧ ॥

દહતિ શિશિરમયૂખે મરણમનુકરોતિ ।

પતતિ મદનવિશિખે વિલપતિ વિકલતરોડતિ ॥ ૨ ॥ તવ વિરહે

ધ્વનતિ મધુપસમૂહે શ્રવણમપિ દધાતિ ।

મનસિ વલિતવિરહે નિશિ નિશિ રુજમુપયાતિ ॥ ૩ ॥ તવ વિરહે

વસતિ વિપિનવિતાને ત્યજતિ લલિતધામ ।

લુઠતિ ધરણિશયને બહુ વિલપતિ તવ નામ ॥ ૪ ॥ તવ વિરહે

રણતિ પિકસમુદાયે પ્રતિદિશમનુયાતિ ।

હસતિ મનુજનિચયે વિરહમપલપતિ નેતિ ॥ ૫ ॥ તવ વિરહે

સ્ફુરતિ કલરવરાવે સ્મરતિ ભણિતમેવ ।

તવ રતિસુખવિભવે બહુગણયતિ ગુણમતીવ ॥ ૬ ॥ તવ વિરહે

ત્વદભિદશુભદમાસં વદતુ નરિ શ્ણોતિ ।

તમપિ જપતિ સરસં પરયુવતિષુ ન રતિમુપૈતિ ॥ ૭ ॥ તવ વિરહે

ભણતિ કવિજયદેવે વિરહિવિલસિતેન ।

મનસિ રભસવિભવે હરિરુદ્યતુ સુકૃતેન ॥ ૮ ॥ તવ વિરહે

શ્લોકઃ ॥ પૂર્વં યત્ર સમં ત્વયા રતિપતેરાસાદિતાઃ સિદ્ધય-

સ્તસ્મિન્નેવ નિકુઞ્જમન્મથમહાતીર્થે પુનર્માધવઃ ।

ધ્યાયંસ્ત્વામનિશં જપન્નપિ તવૈવાલાપમન્ત્રાવલીં

ભૂયસ્ત્વહ્તુચકુમ્ભનિર્ભરપરીરમ્ભામૃતં વાઞ્છતિ ॥ ૩૫ ॥

॥ गीतम् ११ ॥

(अथ अेकादशप्रबन्धः केदाररागोऽयं अेकतालीताले गीयते)

रतिसुभसारे गतमभिसारे मदनमनोहरवेशम् ।

न कुरु नितम्बिनि गमनविलम्बनमनुसर तं हृदयेशम् ॥

धीरसमीरे यमुनातीरे वसति वने वनमाली

गोपीपीनपयोधरमर्दनयञ्चलकरयुगशाली ॥ १ ॥

नाम समेतं कृतसंकेतं वाद्यते मृदुवेषुम् ।

बहु मनुते ननु ते तनुसंगतपवनचलितमपि रेणुम् ॥ २ ॥ धीरसमीरे var - तनु

पतति पतत्रे विचलति पत्रे शङ्कुतभवदुपयानम् ।

स्थयति शयनं सचकितनयनं पश्यति तव पन्थानम् ॥ ३ ॥ धीरसमीरे

भुपरमधीरं त्यज मञ्जरं रिपुमिव केलिसुलोमम् ।

थल सभि कुञ्जं सतिमिरपुञ्जं शीलथ नीलनिथोलम् ॥ ४ ॥ धीरसमीरे

उरसि मुरारेरुपछितहारे धन धव तरलबलाके ।

तडिद्वि पती रतिविपरीते राजसि सुकृतविपाडे ॥ ५ ॥ धीरसमीरे

विगलितवसनं परिहृतरसनं घटय जघनमपिधानम् ।

किसलयशयने पङ्कजनयने निधिमिव उर्धनिदानम् ॥ ६ ॥ धीरसमीरे

हरिरभिमानी रजनिरिदानीमियमपि याति विरामम् ।

कुरु मम वयनं सत्वररथनं पूरय मधुरिपुकामम् ॥ ७ ॥ धीरसमीरे

श्रीजयदेवे कृतहरिसेवे भाषति परमरमणीयम् ।

प्रमुदितहृदयं हरिमतिसदयं नमत सुकृतकमनीयम् ॥ ८ ॥ धीरसमीरे

श्लोकः ॥ विकिरति मुहुः श्वासानाशाः पुरो मुहुरीक्षते

प्रविशति मुहुः कुञ्जं गुञ्जन्मुहुर्बहुं ताम्यति ।

स्थयति मुहुः शय्यां पर्याकुलं मुहुरीक्षते

मदनकदनकलान्तः कान्ते प्रियस्तव वर्तते ॥ ३६ ॥

श्लोकः ॥ त्वद्गम्येन समं समग्रमधुना तिग्मांशुरस्तं गतो

गोविन्दस्थ मनोरथेन य समं प्राप्तं तमः सान्द्रताम् ।

कोकानां करुणारवनेन सदृशी दीर्घा मद्यव्यर्थना

तन्मुग्धे विह्वलं विलम्बनमसौ रभ्योऽभिसारक्षणाः ॥ ३७ ॥

श्लोकः ॥ आश्लेषादनु शुम्भनादनु नभोव्लेषादनु स्वान्तज-

प्रोद्धोधादनु सम्भ्रमादनु रतारम्भादनु प्रीतयोः ।

અન્યાર્થ ગતયોર્ભમાન્મિલિતયોઃ સમ્ભાષણૈર્જનતો-
દમ્પત્યોરિહ કો ન કો ન તમસિ વ્રીડાવિમિશ્રો રસઃ ॥ ૩૮ ॥

શ્લોકઃ ॥ સભયચકિતં વિન્યસ્યન્તી દૃશૌ તિમિરે પથિ
પ્રતિતરુ મુહુઃ સ્થિત્વા મન્દં પદાનિ વિતન્વતીમ્ ।
કથમપિ રહઃ પ્રાપ્તામડ્ગૈરનડ્ગતરડ્ગિભિઃ
સુમુખિ સુભગઃ પશ્યન્સ ત્વામુપૈતુ કૃતાર્થતામ્ ॥ ૩૯ ॥

શ્લોકઃ ॥ રાધામુઞ્ઢમુખારવિન્દમધુપરચ્ચૈલોક્યમૌલિસ્થલી
નેપથ્યોચિતનીલરત્નમવનીભારાવતારક્ષમઃ ।
સ્વચ્છન્દં વ્રજસુન્દરીજનમનસ્તોષપ્રદોષશિરે
કંસધ્વંસનધૂમકેતુરવતુ ત્વાં દેવકીનન્દનઃ ॥ ૪૦ ॥

॥ ઇતિ શ્રીગીતગોવિન્દેડભિસારિકવર્ણને સાકાઙ્ગપુણ્ડરીકાક્ષો નામ
પચ્ચમઃ સર્ગઃ ॥

॥ ષષ્ઠઃ સર્ગઃ ॥

॥ કુણ્ઠવૈકુણ્ઠઃ ॥

શ્લોકઃ ॥ અથ તાં ગન્તુમશક્તાં ચિરમનુરક્તાં લતાગૃહે દૃષ્ટ્વા ।
તચ્ચરિતં ગોવિન્દે મનસિજમન્દે સખી પ્રાહ ॥ ૪૧ ॥

॥ ગીતમ્ ૧૨ ॥

(અથ દ્વાદશઃ પ્રબન્ધ૦ ગુણકરીરાગેણ રૂપકતાલે ગીયતે)

પશ્યતિ દિશિ દિશિ રહસિ ભવન્તમ્ ।
તદધરમધુરમધૂનિ પિબન્તમ્ ॥ var - ત્વદધર
નાથ હરે (જય નાથ હરે) સીદતિ રાધા વાસગૃહે ॥ ૧ ॥

ત્વદભિસરણરભસેન વલન્તી ।
પતતિ પદાનિ કિચન્તિ ચલન્તી ॥ ૨ ॥ નાથ હરે
વિહિતવિશદ્ભિસકિસલયવલયા ।
જીવતિ પરમિહ તવ રતિકલયા ॥ ૩ ॥ નાથ હરે
મુહુરવલોકિતમણ્ડનલીલા ।

મધુરિપુરહમિતિ ભાવનશીલા ॥ ૪ ॥ નાથ હરે
 ત્વરિતમુપૈતિ ન કથમભિસારમ્ ।
 હરિરિતિ વદતિ સખીમનુવારમ્ ॥ ૫ ॥ નાથ હરે
 શ્લિષ્ઠતિ ચુમ્ભતિ જલધરકલ્પમ્ ।
 હરિરુપગત ઇતિ તિમિરમનલ્પમ્ ॥ ૬ ॥ નાથ હરે
 ભવતિ વિલમ્બિનિ વિગલિતલજ્જા ।
 વિલપતિ રોદિતિ વાસકસજ્જા ॥ ૭ ॥ નાથ હરે
 શ્રીજયદેવકવેરિદમુદિતમ્ ।
 રસિકજનં તનુતામતિમુદિતમ્ ॥ ૮ ॥ નાથ હરે
 શ્લોકઃ ॥ વિપુલપુલકપાલિઃ સ્ફીતસીત્કારમન્ત-
 જ્ઞનિતજડિમકાકુવ્યાકુલં વ્યાહરન્તી ।
 તવ કિતવ વિધાયામન્દકન્દર્પચિન્તાં var - વિધત્તે મન્દ
 રસજલધિનિમગ્ના ધ્યાનલગ્ના મૃગાક્ષી ॥ ૪૨ ॥
 શ્લોકઃ ॥ અડ્ગોષ્વાભરણં કરોતિ બહુશઃ પત્રેડપિ સંચારિણિ
 પ્રાપ્તં ત્વાં પરિશક્ષુતે વિતનુતે શય્યાં ચિરં ધ્યાયતિ ।
 ઇત્યાકલ્પવિકલ્પતલ્પરચનાસંકલ્પલીલાશત-
 વ્યાસક્તાપિ વિના ત્વયા વરતનુર્નેષા નિશાં નેષ્યતિ ॥ ૪૩ ॥
 શ્લોકઃ ॥ કિં વિશ્રામ્યસિ કૃષ્ણભોગિભવને ભાણ્ડીરભૂમીરુહિ
 ભ્રાતર્યાહિ ન દૃષ્ટિગોચરમિતઃ સાનન્દનન્દાસ્પદમ્ ।
 રાધાયા વચનં તદધ્વગમુખાન્નન્દાન્તિકે ગોપતો
 ગોવિન્દસ્થ જયન્તિ સાયમતિથિપ્રાશસ્ત્યગર્ભા ગિરઃ ॥ ૪૪ ॥
 ॥ ઇતિ ગીતગોવિન્દે વાસકસજ્જાવર્ણને કુણ્ઠવૈકુણ્ઠો નામ ષષ્ઠઃ સર્ગઃ ॥

॥ સપ્તમઃ સર્ગઃ ॥

॥ નાગરનારાયણઃ ॥

શ્લોકઃ ॥ અત્રાન્તરે ચ કુલટાકુલવર્ત્મપાત-
 સંજાતપાતક ઇવ સ્ફુટલાગ્ઞનશ્રીઃ ।
 વૃન્દાવનાન્તરમદીપયદંશુજાલૈ-
 દિંકસુન્દરીવદનચન્દનબિન્દુરિન્દુઃ ॥ ૪૫ ॥

શ્લોકઃ ॥ પ્રસરતિ શશધરભિમ્બે વિહિતવિલમ્બે ચ માધવે વિધુરા ।
વિરચિતવિવિધવિલાપં સા પરિતાપં ચકારોચ્ચૈઃ ॥ ૪૬ ॥

॥ ગીતમ્ ૧૩ ॥

(અથ ત્રયોદશઃ પ્રબન્ધો ગૌડમાલવરાગેણ પ્રતિમણ્ડતાલે ગીયતે)

કથિતસમયેડપિ હરિરહહ ન થયૌ વનમ્ ।

મમ વિહ્વલમિદમમલરૂપમપિ યૌવનમ્ ॥

યામિ હે કમિહ શરણં સખીજનવચનવચ્ચિતા ॥ ૧ ॥

યદનુગમનાય નિશિ ગહનમપિ શીલિતમ્ ।

તેન મમ હૃદયમિદમસમશરકીલિતમ્ ॥ ૨ ॥ યામિ હે

મમ મરણમેવ વરમતિવિતથકેતના ।

કિમિહ વિષહામિ વિરહાનલમચેતના ॥ ૩ ॥ યામિ હે

મામહહ વિધુરચતિ મધુરમધુયામિની ।

કાપિ હરિમનુભવતિ કૃતસુકૃતકામિની ॥ ૪ ॥ યામિ હે

અહહ કલયામિ વલયાદિમણીભૂષણમ્ ।

હરિવિરહહહનવહનેન બહુદૂષણમ્ ॥ ૫ ॥ યામિ હે

કુસુમસુકુમારતનુમતનુશરલીલયા ।

સગપિ હૃદિ હન્તિ મામતિવિષમશીલયા ॥ ૬ ॥ યામિ હે

અહમિહ નિવસામિ ન ગણિતવનવેતસા ।

સ્મરતિ મધુસૂદનો મામપિ ન ચેતસા ॥ ૭ ॥ યામિ હે

હરિચરણશરણજયદેવકવિભારતી ।

વસતુ હૃદિ યુવતિરિવ કોમલકલાવતી ॥ ૮ ॥ યામિ હે

શ્લોકઃ ॥ તલ્કિં કામપિ કામિનીમભિસૃતઃ કિં વા કલાકેલિભિ-

ર્બદ્ધો બન્ધુભિરન્ધકારિણિ વનોપાન્તે કિમુ ભ્રામ્યતિ ।

કાન્તઃ કલાન્તમના મનાગપિ પથિ પ્રસ્થાતુમેવાક્ષમઃ

સંકેતીકૃતમઞ્જુવઞ્જુલલતાકુઞ્જેડપિ યન્નાગતઃ ॥ ૪૭ ॥

શ્લોકઃ ॥ અથાગતં માધવમન્તરેણ

સખીમિયં વીક્ષ્ય વિષાદમૂકામ્ ।

વિશક્રુમના રમિતં કયાપિ

जनार्दनं दृष्टवदेतदाह ॥ ४८ ॥

॥ गीतम् १४ ॥

(अथ यतुर्दशाप्रबन्धो वसन्तरागोऽऽकृतालीताले गीयते)

स्मरसमरोचितविरचितवेशा ।

गलितकुसुमदरविलुलितकेशा ॥

कापि मधुरिपुणा विलसति युवतिरधिकगुणा ॥ १ ॥

हरिपरिरम्भणविलितविकारा ।

कुचकलशोपरि तरलितलारा ॥ २ ॥ कापि मधुरिपुणा

वियलदलकललिताननचन्द्रा ।

तदधरपानरभसकृततन्द्रा ॥ ३ ॥ कापि मधुरिपुणा

यञ्चलकुण्डलदलितकपोला ।

मुभरितरशनजधनगतिलोला ॥ ४ ॥ कापि मधुरिपुणा

दधितविलोडितलज्जितलसिता ।

भङ्गुविधकूजितरतिरसरसिता ॥ ५ ॥ कापि मधुरिपुणा

विपुलपुलकपृथुवेपथुभङ्गा ।

श्रसितनिमीलितविकसदनङ्गा ॥ ६ ॥ कापि मधुरिपुणा

श्रमजलकण्ठाभरसुभगशरीरा ।

परिपतितोरसि रतिरलघीरा ॥ ७ ॥ कापि मधुरिपुणा

श्रीजयदेवभणितलरिरमितम् ।

कलिकलुषं जनयतु परिशमितम् ॥ ८ ॥ कापि मधुरिपुणा

श्लोकः ॥ विरलपाण्डुमुरारिमुष्णम्भुज-

धुतिरियं तिरयन्नपि वेदनाम् । var येतनाम्

विधुरतीव तनोति मनोभुवः

सुल्लुङ्घये ल्लुङ्घये मदनव्यथाम् ॥ ४९ ॥

॥ गीतम् १५ ॥

(अथ पञ्चदशप्रबन्धो गुर्जरीरागोऽऽकृतालीताले गीयते)

समुद्धितमदने रमणीवदने युम्भनवलिताधरे ।

मृगमदतिलकं लिभति सपुलकं मृगमिव रजनीकरे ॥

રમતે યમુનાપુલિનવને વિજયી મુરારિરધુના ॥ ૧ ॥
 ઘનચયરુચિરે રચયતિ ચિકુરે તરલિતતરુણાનને ।
 કુરબકકુસુમં ચપલાસુષમં રતિપતિમૃગકાનને ॥ ૨ ॥ રમતે
 ઘટયતિ સુઘને કુચયુગગને મૃગમદરુચિરૂષિતે ।
 મણિસરમમલં તારકપટલં નખપદશશિભૂષિતે ॥ ૩ ॥ રમતે
 જિતભિસશકલે મૃદુભુજયુગલે કરતલનલિનીદલે ।
 મરકતવલયં મધુકરનિચયં વિતરતિ હિમશીતલે ॥ ૪ ॥ રમતે
 રતિગુહજઘને વિપુલાપઘને મનસિજકનકાસને ।
 મણિમચરસનં તોરણહસનં વિકિરતિ કૃતવાસને ॥ ૫ ॥ રમતે
 ચરણકિંસલયે કમલાનિલયે નખમણિગણપૂજિતે ।
 બહિરપવરણં યાવકભરણં જનયતિ હૃદિ યોજિતે ॥ ૬ ॥ રમતે
 રમયતિ સુદૃશં કામપિ સુભૃશં ખલહલધરસોદરે ।
 કિમફલમવસં ચિરમિહ વિરસં વદ સપ્તિ વિટપોદરે ॥ ૭ ॥ રમતે
 ઇહ રસભણને કૃતહરિગુણને મધુસ્તિપુપદસેવકે ।
 કલિયુગચરિતં ન વસતુ દુરિતં કવિનૃપજયદેવકે ॥ ૮ ॥ રમતે
 શ્લોકઃ ॥ નાયાતઃ સપ્તિ નિર્દયો યદિ શઠસ્ત્વં દૂતિ કિં દૂયસે
 સ્વચ્છન્દં બહુવલ્લભઃ સ રમતે કિં તત્ર તે દૂષણમ્ ।
 પશ્યાદ્ય પ્રિયસઙ્ગમાય દયિતસ્યાકૃષ્ણમાણં ગુણૈ-
 રુહણઠાર્તિભરાદિવ સ્ફુટદિદં ચેતઃ સ્વયં યાસ્યતિ ॥ ૫૦ ॥

॥ ગીતમ્ ૧૬ ॥

(અથ ષોડશપ્રબન્દો દેશાહુરાગોણ રૂપકતાલે ગીયતે)
 અનિલતરલકુવલયનચનેન ।
 તપતિ ન સા કિંસલયશયનેન ॥
 સપ્તિ યા રમિતા વનમાલિના ॥ ૧ ॥
 વિકસિતસરસિજલલિતમુખેન ।
 સ્ફુટતિ ન સા મનસિજવિશિખેન ॥ ૨ ॥ સપ્તિ યા
 અમૃતમધુરમૃદુતરવચનેન ।
 જવલતિ ન સા મલયજપવનેન ॥ ૩ ॥ સપ્તિ યા

स्थलजलरुडरुचिकरथरणेन ।
 लुठति न सा डिमकरकिरणेन ॥ ४ ॥ सप्ति या
 सजलजलदसमुद्यरुचिरेण ।
 दलति न सा हृदि विडरभरेण ॥ ५ ॥ सप्ति या var - चिरविरडेण
 कनकनिकषरुचिशुचिवसनेन ।
 श्रसिति न सा परिजनडसनेन ॥ ६ ॥ सप्ति या
 सकलभुवनजनवरतरुणेन ।
 वडति न सा रुजमतिकरुणेन ॥ ७ ॥ सप्ति या
 श्रीजयदेवभणितवचनेन ।
 प्रविशतु हरिरपि हृद्यमनेन ॥ ८ ॥ सप्ति या
 श्लोकः ॥ मनोभवानन्दन चन्दनानिल
 प्रसीद रे दक्षिण मुञ्च वामताम् ।
 क्षणं जगत्प्राण विधाय माधवं
 पुरो मम प्राणहरो भविष्यसि ॥ ५१ ॥
 श्लोकः ॥ रिपुरिव सप्तीसंवासोऽयं शिभीव डिमानिलो
 विषमिव सुधारश्चिर्मथस्मिन्दुनोति मनोगते ।
 हृद्यमदये तस्मिन्नेवं पुनर्वलते भलात्
 कुवलयदृशां वामः कामो निकामनिरङ्कुशः ॥ ५२ ॥
 श्लोकः ॥ आधां विधेडि मलयानिल पञ्चभाण
 प्राणान्गृडाण न गृहं पुनराश्रयिष्ये ।
 डिं ते कृतान्तभगिनि क्षमया तरङ्गै-
 रङ्गानि सिञ्च मम शाम्यतु देडदाडः ॥ ५३ ॥
 श्लोकः ॥ प्रातर्नीलनिथोलमच्युतमुरस्संवीतपीताम्बरं
 राधायाश्चकितं विलोक्य डसति स्वैरं सप्तीमण्डले ।
 ग्रीलायञ्चलमञ्चलं नयनयोराधाय राधानने
 गूढं स्मेरभुभोऽयमस्तु जगदानन्दाय नन्दात्मजः ॥ ५४ ॥
 ॥ छति गीतगोविन्दे विप्रलब्धावर्णने नागनारायणो नाम सप्तमः सर्गः ॥

॥ अष्टमः सर्गः ॥

॥ વિલક્ષ્યલક્ષ્મીપતિઃ ॥

શ્લોકઃ ॥ અથ કથમપિ યામિનીં વિનીય
સ્મરશરજર્જરિતાપિ સા પ્રભાતે ।
અનુનયવચનં વદન્તમગ્રે
પ્રણાતમપિ પ્રિયમાહ સાભ્યસૂચમ્ ॥ ૫૫ ॥

॥ ગીતમ્ ૧૭ ॥

(અથ સપ્તદશપ્રબન્ધો ભૈર્વરાગેણ યતિતાલે ગીયતે)
રજનિજનિતગુરુજાગરરાગકષાયિતમલસનિવેશમ્ ।
વહતિ નયનમનુરાગમિવ સ્ફુટમુદિતરસાભિનિવેશમ્ ॥
હરિહરિ યાહિ માધવ યાહિ કેશવ મા વદ કૈતવવાદં
તામનુસર સરસીરુહલોચન યા તવ હરતિ વિષાદમ્ ॥ ૧ ॥
કજ્જલમલિનવિલોચનચુમ્બનવિરચિતનીલિમરૂપમ્ ।
દશનવસનમરુણં તવ કૃષ્ણ તનોતિ તનોરનુરૂપમ્ ॥ ૨ ॥ યાહિ માધવ
વપુરનુહરતિ તવ સ્મરસઙ્ગરખરનખરક્ષતરેખમ્ ।
મરકતશકલકલિતકલધૌતલિપિરેવ રતિજયલેખમ્ ॥ ૩ ॥ યાહિ માધવ
ચરણકમલગલદલકતકસિક્તામિદં તવ હૃદયમુદારમ્ ।
દર્શયતીવ બહિર્મદનદ્રુમનવકિસલયપરિવારમ્ ॥ ૪ ॥ યાહિ માધવ
દશનપદં ભવદધરગતં મમ જનયતિ ચેતસિ ખેદમ્ ।
કથયતિ કથમધુનાપિ મયા સહ તવ વપુરેતદભેદમ્ ॥ ૫ ॥ યાહિ માધવ
બહિરિવ મલિનતરં તવ કૃષ્ણ મનોઽપિ ભવિષ્યતિ નૂનમ્ ।
કથમથ વગ્ચયસે જનમનુગતમસમશરજ્વરદૂનમ્ ॥ ૬ ॥ યાહિ માધવ
ભ્રમતિ ભવાનબલાકવલાય વનેષુ કિમત્ર વિચિત્રમ્ ।
પ્રથયતિ પૂતનિકૈવ વધૂવધનિર્દયબાલચરિત્રમ્ ॥ ૭ ॥ યાહિ માધવ
શ્રીજયદેવભણિતરતિવચ્ચિતખણ્ડિતયુવતિવિલાપમ્ ।
શ્ણુત સુધામધુરં વિબુધા વિબુધાલયતોઽપિ દુરાપમ્ ॥ ૮ ॥ યાહિ માધવ
શ્લોકઃ ॥ તદેવં પશ્યન્ત્યાઃ પ્રસરદનુરાગં બહિરિવ (તવેદં)
પ્રિયાપાદાલક્તચ્છુરિતમરુણચાયહૃદયમ્ ।
મમાધ પ્રખ્યાતપ્રણાયભરભઙ્ગેન કિતવ
ત્વદાલોકઃ શોકાદપિ કિમપિ લજ્જા જનયતિ ॥ ૫૬ ॥

श्लोकः ॥ अन्तर्मोहनमौलिघूर्णनयलन्मन्दारविस्रंसनः
स्तब्धाकर्षणलोचनोत्सवमडामन्त्रः कुरङ्गीदृशाम् ।
दृष्यद्दानवद्वयमानदिविषदूर्वारदुर्वेदना-
ध्वंसः कंसरिपोः प्ररोपयतु वः श्रेयांसि वंशीरवः ॥ ५७ ॥

एति गीतगोविन्दे षष्ठितावर्षाने विलक्ष्यलक्ष्मीपतिर्नाम अष्टमः सर्गः ॥

॥ नवमः सर्गः ॥

॥ मन्दमुकुन्दः ॥

तामथ मन्मथभिन्नां
रतिरसभिन्नां विषादसम्पन्नाम् ।
गीतिः ॥ अथ तां मन्मथभिन्नां रतिरसभिन्नां विषादसम्पन्नां
अनुयिन्ति तदरिचरितां
कलडान्तरितामुवाच सञ्जी ॥ ५८ ॥

॥ गीतम् ५८ ॥

(अथ अष्टादशप्रबन्धो गुर्जरारागोऽयं यत्तिलावे गीयते)
हरिहरसिरति वडति मधुपवने ।
किमपरमधिकसुभं सपि लुवने ॥
माधवे मा कुरु मानिनि मानमये ॥ १ ॥
तालङ्गलादपि गुरुमतिसरसम् ।
किं विक्रवीकुरुषे कुयकलशम् ॥ २ ॥ माधवे
कति न कथितमिदमनुपदमथिरम् ।
मा परिहर हरिमतिशयरुथिरम् ॥ ३ ॥ माधवे
किमिति विषीदसि रोदिति विकला ।
विडसति युवतिसत्त्वा तव सकला ॥ ४ ॥ माधवे
मृदुनलिनीदलशीतलशयने ।
हरिमवलोकय सकलय नयने ॥ ५ ॥ माधवे
जनयसि मनसि किमिति गुरुभेदम् ।

શૃણુ મમ વચનમનીહિતભેદમ્ ॥ ૬ ॥ માધવે

હરિરુપયાતુ વદતુ બહુમધુરમ્ ।

કિમિતિ કરોષિ હૃદયમતિવિધુરમ્ ॥ ૭ ॥ માધવે

શ્રીજયદેવભણિતમતિલલિતમ્ ।

સુખયતુ રસિકજનં હરિચરિતમ્ ॥ ૮ ॥ માધવે

શ્લોકઃ ॥ સ્નિગ્ધે યત્પરુષાસિ યત્રાણમતિ સ્તબ્ધાસિ યદ્રાગિણિ

દ્વેષસ્થાસિ યદુન્મુખે વિમુખતાં યાતાસિ તસ્મિન્પ્રિયે ।

તદ્યુક્તં વિપરીતકારિણિ તવ શ્રીખાણ્ડયર્થા વિષં var - યુક્તં તદ્

શીતાંશુસ્તપનો હિમં હૃતવહઃ ક્રીડામુદો યાતનાઃ ॥ ૫૯ ॥

શ્લોકઃ ॥ સાન્દ્રાનન્દપુરન્દરાદિદિવિષદ્વૈરમન્દાદરા-

દાનમ્પ્રૈર્મકુટેન્દ્રનીલમણિભિઃ સન્દર્શિતેન્દિન્દિરમ્ ।

સ્વચ્છન્દં મકરન્દસુન્દરગલનમન્દાકિનીમેદુરં

શ્રીગોવિન્દપદારવિન્દમશુભસ્કન્દાય વન્દામહે ॥ ૬૦ ॥

॥ ઇતિ ગીતગોવિન્દે કલહાન્તરિતાવર્ણને મન્દમુકુન્દો નામ નવમઃ સર્ગઃ ॥

॥ દશમઃ સર્ગઃ ॥

॥ ચતુરચતુર્ભુજઃ ॥

શ્લોકઃ ॥ અત્રાન્તરે મસૃણરોષવશામસીમ-

નિઃશ્વાસનિઃસહમુખીં સુમુખીમુપેત્ય । var - સમુપેત્ય રાધાં

સપ્રીડમીક્ષિતસખીવદનાં દિનાન્તે

સાનન્દગદ્ગદપદં હરિરિત્યુવાચ ॥ ૬૧ ॥ var - વિદં

॥ ગીતમ્ ૧૯ ॥

(અથ એકોનવિંશઃ પ્રબન્ધો દેશવરાડીરાગેણ આહૃતાલે ગીયતે)

વદસિ યદિ કિંચિદપિ દન્તરુચિકૌમુદી

હરતિ દરતિમિરમતિઘોરમ્ ।

સ્કુરદઘરસીધવે તવ વદનચન્દ્રમા

રોચયતિ લોચનચકોરમ્ ॥

प्रिये यारुशीले मुञ्च मयि मानमनिदानं
सपदि मदनानलो दलति मम मानसं
देहि मुभकमलमधुपानम् ॥ १ ॥

सत्यमेवासि यदि सुदति मयि कोपिनी
देहि भरनभरशरघातम् ।
घटय भुजबन्धनं जनय रदभाण्डनं
येन वा भवति सुभजातम् ॥ २ ॥ प्रिये यारुशीले
त्वमसि मम भूषणं त्वमसि मम श्रुवनं
त्वमसि मम भवजलधिरत्नम् ।

भवतु भवतील मयि सततमनुरोधिनी
तत्र मम लुदयमतियत्नम् ॥ ३ ॥ प्रिये यारुशीले
नीलनलिनाभमपि तन्वि तव लोचनं
धारयति कोकनदरूपम् ।

कुसुमशरबाणभावेन यदि रञ्जयसि
कृष्णमिदमेतदनुरूपम् ॥ ४ ॥ प्रिये यारुशीले
स्फुरतु कुयकुम्भयोरुपरि मणिमञ्जरी
रञ्जयतु तव लुदयदेशम् ।

रसतु रशनापि तव धनजधनमाण्डले
घोषयतु मन्मथनिदेशम् ॥ ५ ॥ प्रिये यारुशीले
स्थलकमलगञ्जनं मम लुदयरञ्जनं
जनितरतिरङ्गापरभागम् ।

भण मसृणवाणि करवाणि पदपङ्कुजं var - यरणद्वयं
सरसलसदलकृत्करागम् ॥ ६ ॥ प्रिये यारुशीले
स्मरगरलभाण्डनं मम शिरसि माण्डनं
देहि पदपल्लवमुदारम् ।

ज्वलति मयि दारुणो मदनकदनारुणो var - नानलो
डरतु तद्गुपाडितविकारम् ॥ ७ ॥ प्रिये यारुशीले
धति यटुलयाटुपटुयारु मुरवैरिणो
राधिकाभधि वचनजातम् ।

जयति पद्मावतीरमणजयदेवकवि-
भारतीभणितमितिगीतम् ॥ ८ ॥ प्रिये यारुशीले

શ્લોકઃ ॥ પરિહર કૃતાતક્રુ શકુઃ ત્વયા સતતં ધન-
સ્તનજઘનયાકાન્તે સ્વાન્તે પરાનવકાશિનિ ।
વિશતિ વિતનોરન્થો ધન્થો ન કોડપિ મમાન્તરં
સ્તનભરપરીરમ્ભારમ્ભે વિધેહિ વિધેયતામ્ ॥ ૬૨ ॥

શ્લોકઃ ॥ મુગ્ધે વિધેહિ મયિ નિર્દયદન્તદંશ-
દોર્વલ્લિબન્ધનિબિડસ્તનપીડનાનિ ।
ચણ્ડિડ ત્વમેવ મુદ્મગ્ચ ન પગ્ચબાણ-
ચણ્ડાલકાણ્ડલનાદસવઃ પ્રયાન્તુ ॥ ૬૩ ॥

શ્લોકઃ ॥ વ્યથયતિ વૃથા મૌનં તન્વિ પ્રપગ્ચય પગ્ચમં
તરુણિ મધુરાલાપૈસ્તાપં વિનોદય દૃષ્ટિભિઃ ।
સુમુખિ વિમુખીભાવં તાવદ્દિમુગ્ચ ન મુગ્ચ માં var - વગ્ચય
સ્વયમતિશાયસ્નિગ્ધો મુગ્ધે પ્રિયોડહમુપસ્થિતઃ ॥ ૬૪ ॥

શ્લોકઃ ॥ બન્ધૂકથુતિબાન્ધવોડયમધરઃ સ્નિગ્ધા મધૂકચ્છવિ-
ર્ગણ્ડશ્ચણ્ડિ ચકાસ્તિ નીલનલિનશ્રીમોચનં લોચનમ્ ।
નાસાભ્યેતિ તિલપ્રસૂનપદવીં કુન્દાભદાન્તિ પ્રિયે
પ્રાયસ્ત્વન્મુખસેવયા વિજયતે વિશ્વં સ પુષ્પાયુધઃ ॥ ૬૫ ॥

શ્લોકઃ ॥ દૃશૌ તવ મદાલસે વદનમિન્દુસન્દીપકં var - મત્યાન્વિતં
ગતિર્જનમનોરમા વિધુતરમ્ભમૂરુદ્રયમ્ ।
રતિસ્તવ કલાવતી રુચિરચિત્રલેખે ભુવા-
વહો વિબુધયૌવનં વહસિ તન્વી પૃથ્વીગતા ॥ ૬૬ ॥

શ્લોકઃ ॥ શશિમુખિ તવ ભાતિ ભડ્ગુરભૂર્યુવજનમોહનકરાલકાલસર્પી ।
તદ્દુદિતવિષભેષજં ત્વિહૈકા ત્વદધરશીથુસુધૈવ ભાગ્યભોગ્યા ॥ ૬૭ ॥

શ્લોકઃ ॥ પ્રીતિં વસ્તનુતાં હરિઃ કુવલયાપીડેન સાર્ધં રણે var - સા પ્રીતિં તનુતાં
રાધાપીનપયોધરસ્મરણકૃત્કુમ્ભેન સમ્ભેદવાન્ ।
યત્ર સ્વિદ્યતિ મીલતિ ક્ષણમભૂત્ક્ષિમદ્વિપેડપિ ક્ષણાત્
કંસસ્થાય બલે જિતં જિતમિતિ વ્યામોહકોલાહલઃ ॥ ૬૮ ॥

var -: last 2 lines

પત્રે બિભ્યતિ મીલતિ ક્ષણમપિ ક્ષિપ્રં તદાલોકનાદ્-
વ્યામોહેન જિતં જિતં જિતમિતિ વ્યાલોલકોલાહલઃ ॥

॥ इति श्रीगीतगोविन्दे मानिनीवर्णने यतुरयतुर्भुजो नाम दशमः सर्गः ॥

॥ अेकादशः सर्गः ॥

॥ सानन्दमोदरः ॥

सुखिरमनुनयेन प्रीणयित्वा मृगाक्षीं (रुखिरमनुनयेन)

गतवति कृतवेशे केशवे कुञ्जशय्याम् ।

रयितरुखिरभूषां दृष्टिमोषे प्रदोषे

स्फुरति निरवसादां कापि राधां जगाद ॥ ६७ ॥

॥ गीतम् २० ॥

(अथ विंशः प्रबन्धो वसन्तरागोऽत्र ऋषकताले गीयते)

विरचितयाटुवयनरयनं यरणे रयितप्रणिपातम् ।

var - : विरचितयाटुवयनेन यरणरयितप्रणिपातम्

सम्प्रति मञ्जुलवञ्जुलसीमनि केलिशयनमनुयातम् ॥

मुग्धे मधुमथनमनुगतमनुसर राधिके ॥ १ ॥

धनजधनस्तनभारभरे दरमन्थरयराणविडारम् ।

मुभरितमणीमञ्जोरमुपैडि विधेडि मरालविकारम् ॥ २ ॥ मुग्धे

शृणु रमणीयतरं तरुणीजनमोडनमधुरिपुरावम् ।

कुसुमशारासनशासनवन्दिनि पिडनिकरे लज भावम् ॥ ३ ॥ मुग्धे var - बन्दिनि

अनिलतरलडिसलयनिकरेण करेण लतानिकुरम्भम् ।

प्रेरणामिव करभोरु करोति गतिं प्रतिमुग्ध विलम्भम् ॥ ४ ॥ मुग्धे

स्फुरितमनङ्गतरङ्गवशादिव सूचितडरिपरिरम्भम् ।

पृथ मनीडरडारविमलजलधारममुं कुयकुम्भम् ॥ ५ ॥ मुग्धे

अधिगतमभिलसणीभिरिदं तव वपुरपि रतिरणसज्जम् ।

थण्डि रणितरशानारवडिण्डिममभिसर सरसमलज्जम् ॥ ६ ॥ मुग्धे

स्मरशरसुभगनभेन करेण सणीमवलम्ब्य सलीलम् । var - सणीमवलम्ब्य करेण

थल वलयकवणीतैरवबोधय डरमपि निजगतिशीलम् ॥ ७ ॥ मुग्धे

श्रीजयदेवभणितमधरीकृतडारमुदासितवामम् ।

હરિવિનિહિતમનસામધિતિષ્ઠતુ કણ્ઠતટીમવિરામમ્ ॥ ૮ ॥ મુઁધે

શ્લોકઃ ॥ સા માં દ્રક્ષ્યતિ વક્ષ્યતિ સ્મરકથાં પ્રત્યઙ્ગમાલિઙ્ગનૈઃ

પ્રીતિં યાસ્યતિ રંસ્યતે સપિ સમાગત્યેતિ ચિન્તાકુલઃ ।

સ ત્વાં પશ્યતિ વેપતે પુલક્યત્યાનન્દતિ સ્વિદ્યતિ

પ્રત્યુદ્ગચ્યતિ મૂર્ચ્છતિ સ્થિરતમઃપુઁજે નિકુઁજે પ્રિયઃ ॥ ૭૦ ॥

શ્લોકઃ ॥ અક્ષણોર્નિક્ષિપદઁજનં શ્રવણાયોસ્તાપિચ્છગુચ્છાવલીં

મૂર્ધ્નિ શ્યામસરોજદામ કુચયોઃ કસ્તૂરિકાપત્રકમ્ ।

ધૂર્તાનામભિસારસત્વરહૃદાં વિષ્વઙ્નિકુઁજે સપિ

ધ્વાન્તં નીલનિયોલચારુ સુદૃશાં પ્રત્યઙ્ગમાલિઙ્ગતિ ॥ ૭૧ ॥

શ્લોકઃ ॥ કાશ્મીરગૌરવપુષામભિસારિકાણાં

આબદ્ધરેખમભિતો રુચિમઁજરીભિઃ ।

એતત્તમાલદલનીલતમં તમિસં

તત્ત્રેમહેમનિકષોપલતાં તનોતિ ॥ ૭૨ ॥

શ્લોકઃ ॥ હારાવલીતરલકાઁચનકાઁચ્ચિદામ-

કેયૂરકકુણ્ણામણિઘ્નુતિદીપિતસ્ય ।

દ્વારે નિકુઁજનિલયસ્ય હરિં નિરીક્ષ્ય

ગ્રીડાવતીમથ સખી નિજગાહ રાધામ્ ॥ ૭૩ ॥

॥ ગીતમ્ ૨૧ ॥

(અથ એકવિંશતિતમઃ પ્રબન્ધો વરાડીરાગેણ આક્રુતાલે ગીયતે)

મઁજુતરકુઁજતલકેલિસદને ।

વિલસ રતિરભસહસિતવદને ॥

પ્રવિશ રાધે માધવસમીપમિહ ॥ ૧ ॥

નવભવદશોકદલશયનસારે ।

વિલસ કુચકલશતરલહારે ॥ ૨ ॥ પ્રવિશ

કુસુમચયરચિતશુચિવાસગેહે ।

વિલસ કુસુમસુકુમારદેહે ॥ ૩ ॥ પ્રવિશ

ચલમલયવનપવનસુરભિશીતે । var મૃદુચલમલયપવનસુરભિશીતે

વિલસ રસવલિતલલિતગીતે ॥ ૪ ॥ પ્રવિશ

मधुमुदितमधुपकुलकलितरावे ।
 विलस मदनरससरसाभावे ॥ ५ ॥ प्रविश var - रभस
 मधुरतरपिकनिकरनिनदमुभरे ।
 विलस दशनरुचिरुचिरशिभरे ॥ ६ ॥ प्रविश
 विततभङ्गुवल्लिनवपल्लवघने ।
 विलस चिरमलसापीनजघने ॥ ७ ॥ प्रविश
 विडितपद्मावतीसुभसमाजे ।
 भाएति जयदेवकविराजे ।
 कुरु मुरारे मङ्गलशतानि ॥ ८ ॥ प्रविश
 श्लोकः ॥ त्वां चित्तेन चिरं वलन्नयमतिश्रान्तो भृशं तापितः
 कन्दर्पोऽणु तु तातुमिच्छति सुधासम्बाधभिम्बाधरम् ।
 अस्याङ्गं तदलङ्कुरु क्षणमिड भ्रूक्षेपलक्ष्मीलव-
 डीते दास एवोपसेवितपदाभ्मोजे कुतः सम्भ्रमः ॥ ७४ ॥
 श्लोकः ॥ सा ससाध्वससानन्दं गोविन्दे लोललोचना ।
 सिञ्जाना मञ्जुमञ्जुं प्रविवेश निवेशनम् ॥ ७५ ॥

॥ गीतम् २२ ॥

(अथ द्वाविंशतितमः प्रबन्धो वराडीरागेण रुपकताले गीयते)
 राधावदनविलोकनविकसितविविधविकारविभङ्गम् ।
 जलनिधिमिव विधुमण्डलदर्शनतरलिततुङ्गतरङ्गम् ॥
 उरिमेकरसं चिरमभिलषितविलासं
 सा ददार्शं गुरुदर्शवशंवदवदनमनङ्गनिवासम् ॥ १ ॥
 डारममलतरतारमुरसि दधतं परिरभ्य विदूरम् ।
 स्फुटरङ्गेनकदम्बरम्भितमिव यमुनाजलपूरम् ॥ २ ॥ उरिमेकरसं
 श्यामलमदृलकलेवरमाण्डलमधिगतगौरदुङ्गलम् ।
 नीलनलिनमिव पीतपरागपटलभरवलथितमूलम् ॥ ३ ॥ उरिमेकरसं
 तरलदृग्यलयलनमनोडरवदनजनितरतिरागम् ।
 स्फुटकमलोदरभोलितपञ्जनयुगमिव शरदि तडागम् ॥ ४ ॥ उरिमेकरसं
 वदनकमलपरिशीलनमिलितमिडिरसमकुण्डलशोभम् ।
 स्मितरुचिरुचिरसमुल्लसिताधरपल्लवङ्गततिलोभम् ॥ ५ ॥ उरिमेकरसं

શશિકિરણચ્છુરિતોદરજલધરસુન્દરસકુસુમકેશમ્ ।
 તિમિરોદિતવિધુમણ્ડલનિર્મલમલયજતિલકનિવેશમ્ ॥ ૬ ॥ હરિમેકરસં
 વિપુલપુલકભરદન્તુરિતં રતિકેલિકલાભિરધીરમ્ ।
 મણિગણકિરણસમૂહસમુજ્જવલભૂષણસુભગશરીરમ્ ॥ ૭ ॥ હરિમેકરસં
 શ્રીજયદેવભણિતવિભવદ્વિગુણીકૃતભૂષણભારમ્ ।
 પ્રણમત હૃદિ સુચિરં વિનિધાય હરિં સુકૃતોદયસારમ્ ॥ ૮ ॥ હરિમેકરસં
 શ્લોકઃ ॥ var - હૃદિ સુચિરં વિનિધાય હરિં
 અતિક્રમ્યાપાડ્ગં શ્રવણપથપર્યન્તગમન-
 પ્રયાસેનેવાક્ષણોસ્તરલતરતારં પતિતયોઃ ।
 ઇદાનીં રાધાયાઃ પ્રિયતમસમાલોકસમયે
 પપાત સ્વેદામ્બુપ્રસર ઇવ હર્ષાશ્રુનિકરઃ ॥ ૭૬ ॥

શ્લોકઃ ॥ ભવન્ત્યાસ્તલ્પાન્તં કૃતકપટકણ્ડૂતિપિહિત- var - ભજન્ત્યાસ્તલ્પાન્તં
 સ્મિતં યાતે ગેહાદ્ભહિરવહિતાલીપરિજને ।
 પ્રિયાસ્થં પશ્યન્ત્યાઃ સ્મરશરસમાકૂલસુભગં var - સ્મરપરવશાકૂતસુભગં
 સલજ્જા લજ્જાપિ વ્યગમદિવ દૂરં મૃગદૃશઃ ॥ ૭૭ ॥

શ્લોકઃ ॥ જયશ્રીવિન્ધસ્તૈર્મહિત ઇવ મન્દારકુસુમૈઃ
 સ્વયં સિન્દૂરેણ દ્વિપરણમુદા મુદ્રિત ઇવ ।
 ભુજાપીડકીડાહતકુવલયાપીડકરિણઃ
 પ્રકીર્ણાસૃગ્બિન્દુર્જયતિ ભુજદણ્ડો મુરજિતઃ ॥ ૭૮ ॥

શ્લોકઃ ॥ સૌન્દર્યૈકનિઘેરનડ્ગલલનાલાવણ્યલીલાજુષો
 રાધાયા હૃદિ પલ્વલે મનસિજકીડૈકરડ્ગસ્થલે ।
 રમ્યોરોજસરોજખેલનરસિત્વાદાત્મનઃ ખ્યાપયન્
 ધ્યાતુર્માનસરાજહંસનિભતાં દેયાન્મુકુન્દો મુદમ્ ॥ ૭૯ ॥

॥ ઇતિ શ્રીગીતગોવિન્દે રાધિકામિલને સાનન્દદામોદરો નામૈકાદશઃ સર્ગઃ ॥

॥ દ્વાદશઃ સર્ગઃ ॥

॥ સુપ્રીતપીતામ્બરઃ ॥

શ્લોકઃ ॥ ગતવતિ સખીવન્દેડમન્દ્રપાભરનિર્ભર-

स्मरपरवशाङ्कतस्त्रीतस्मितस्नपिताधराम् ।
 सरसमनसं दृष्ट्वा राधां मुहुर्नवपल्लव-
 प्रसवशयने निक्षिभाक्षीमुवाच उरिः प्रियाम् ॥ ८० ॥

॥ गीतम् २३ ॥

(अथ त्रयोविंशतितमः प्रबन्धो विभासरागेण ऐकतालीताले गीयते)
 डिसलयशयनतले कुरु कामिनि यरण्विनविनिवेशम् ।
 तव पदपल्लववैरिपराभवमिदमनुभवतु सुवेशम् ॥
 क्षणमधुना नारायणमनुगतमनुसर राधिके ॥ १ ॥
 करकमलेन करोमि यरण्वमडमागमितासि विदूरम् ।
 क्षणमुपकुरु शयनोपरि मामिव नूपुरमनुगतिशूरम् ॥ २ ॥ क्षणमधुना
 वदनसुधानिधिगलितममृतमिव रथय वचनमनुकूलम् ।
 विरडमिवापनयामि पयोधररोधकमुरसि द्रुकूलम् ॥ ३ ॥ क्षणमधुना
 प्रियपरिरम्भणरभसवलितमिव पुलकितमतिदूरवापम् ।
 मदुरसि कुयकलशं विनिवेशय शोषय मनसिजतापम् ॥ ४ ॥ क्षणमधुना
 अधरसुधारसमुपनय भाविनि ज्वलय मृतमिव दासम् ।
 त्वयि विनिहितमनसं विरडानलदग्धवपुषमविलासम् ॥ ५ ॥ क्षणमधुना
 शशिमुष्णि मुभरय मणिरशनागुणमनुगुणकण्ठनिनादम् ।
 श्रुतियुगले पिकरुतविकले मम शमय यिरादवसादम् ॥ ६ ॥ क्षणमधुना
 मामतिविह्वलरुषा विकलीकृतमवलोकितमधुनेदम् ।
 मीलितलज्जितमिव नयनं तव विरम विसृज रतिभेदम् ॥ ७ ॥ क्षणमधुना
 श्रीजयदेवमणितमिदमनुपदनिगदितमधुरिपुमोदम् ।
 जनयतु रसिकजनेषु मनोरमरतिरसभावावनोदम् ॥ ८ ॥ क्षणमधुना
 श्लोकः ॥ प्रत्यूडःपुलकाङ्कुरेण निभिडाश्लेषे निमेषेण य
 क्रीडाङ्कृतविलोकितेऽधरसुधापाने कथानर्मभिः ।
 आनन्दाधिगमेन मन्मथकलायुद्धोऽपि यस्मिन्नभू-
 द्दुर्भूतस्स तयोर्भूव सुरतारम्भः प्रियं भावुकः ॥ ८१ ॥
 श्लोकः ॥ दौर्ब्यां संयमितःपयोधरभरेणपीडितः पाणिजै-
 राविद्धो दशनैः क्षताधरपुटः श्रोणीतटेनाडतः ।
 उस्तेनानमितः कथेऽधरसुधापानेन सम्मोहितः

કાન્તઃ કામપિ તૃમિમાપ તદહો કામસ્ય વામા ગતિઃ ॥ ૮૨ ॥

શ્લોકઃ ॥ મારાકુંડે રતિકેલિસંકુલરણારમ્ભે તથા સાહસ-
પ્રાયં કાન્તજયાય કિઞ્ચિદુપરિ પ્રારમ્ભિ યત્સમ્ભ્રમાત્ ।
નિષ્પન્દા જઘનસ્થલી શિથિલતા દોર્બલ્લિરુત્કમ્પિતં
વક્ષો મીલિતમક્ષિ પૌરુષરસઃ સ્ત્રીણાં કુતઃ સિધ્યતિ ॥ ૮૩ ॥

શ્લોકઃ ॥ તસ્યાઃ પાટલપાણિજાહ્નિતમુરો નિદ્રાકષાયે દૃશૌ
નિર્ધૂતાધારશોણિમા વિલુલિતસ્રસ્તસ્રજો મૂર્ધજાઃ ।
કાઞ્ચીદામદરશ્વથાઞ્ચલમિતિ પ્રાતર્નિખાતૈર્દૃશો-
રેભિઃ કામશરૈસ્તદદ્ભુતમભૂત્પત્યુર્મનઃ કીલિતમ્ ॥ ૮૪ ॥

શ્લોકઃ ॥ ત્વામપ્રાપ્ય મયિ સ્વયંવરપરાં ક્ષીરોદતીરોદરે
શકુંડે સુન્દરિ કાલકૂટમપિબન્મૂઢો મૃડાનીપતિઃ ।
ઇત્યં પૂર્વકથાભિરન્યમનસા વિક્ષિપ્ય વામાઞ્ચલં
રાધાયાઃ સ્તનકોરકોપરિ ચલન્નેરે હરિઃ પાતુ વઃ ॥ ૮૫ ॥

શ્લોકઃ ॥ વ્યાલોલઃ કેશપાશાસ્તરલિતમલકૈઃ સ્વેદલોલૌ કપોલૌ
સ્પષ્ટા દષ્ટાધરશ્રીઃ કુચકલશરુચા હારિતા હારયષ્ટિઃ ।
કાઞ્ચીકાઞ્ચ્યુદ્ગતાશાં સ્તનજઘનપદં પાણિનાડડચ્છાઘ સઘઃ
પશ્યન્તી યાત્મરૂપં તદપિ વિલુલિતં સ્રગ્ધરેયં ધુનોતિ ॥ ૮૬ ॥

શ્લોકઃ ॥ ઈષન્મીલિતદૃષ્ટિમુગ્ધહસિતં સીત્હારધારાવશા-
દવ્યક્તાકુલકેલિકાકુવિકસદ્દન્તાંશુધૌતાધરમ્ ।
શ્વાસોત્કમ્પિપયોધરોપરિ પરિષ્વડ્ગાત્કુરડ્ગીદૃશો
var - : શાન્તસ્તબ્ધપયોધરં ભૃશપરિ
હર્ષોત્કર્ષવિમુક્તાનિઃસ્સહતનોર્ધન્યો ધયત્યાનનમ્ ॥ ૮૭ ॥

શ્લોકઃ ॥ અથ કાન્તં રતિકલાન્તમપિ માણ્ડનવાઞ્છયા ।
નિજગાદ નિરાબાધા રાધા સ્વાધીનભર્તૃકા ॥ ૮૮ ॥

var -

શ્લોકઃ ॥ અથ સા નિર્ગતાબાધા રાધા સ્વાધીનભર્તૃકા ।
નિજગાદ રતિકલાન્તાં કાન્તાં માણ્ડનવાઞ્છયા ॥

ઇતિ સહસા સુપ્રીતં સુરતાન્તે સા નિતાન્તખિત્રાડ્ગી ।
રાધા જગાદ સાદરમિદમાનન્દેન ગોવિન્દમ્ ॥ ૮૯ ॥

॥ गीतम् २४ ॥

(अथ यतुर्विशतितमः प्रबन्धो रामकरीरागोऽथ यतिताले गीयते)

कुरु यद्गुनन्दन यन्दनशिशिरतररेऽथ करेऽथ पयोधरे ।

मृगमदपत्रकमत्र मनोभवमङ्गलकलशसोदरे ।

निजगाढ सा यद्गुनन्दने क्रीडति लृटयानन्दने ॥ १ ॥

अलिकुलगञ्जनमञ्जनकं रतिनायकसायकमोचने ।

त्वदधरयुम्भनलम्बितकज्जलमुज्ज्वलय प्रिय लोचने ॥ २ ॥ निजगाढ

नयनकुरङ्गततर्ङ्गविलासनिरासकरे श्रुतिमण्डले ।

मनसिजपाशविलासधरे शुभवेश निवेशय कुण्डले ॥ ३ ॥ निजगाढ

भ्रमरथयं रथयन्तमुपरि रुचिरं सुचिरं मम सम्भुजे ।

जितकमले विमले परिकर्मय नर्मजनकमलकं भुजे ॥ ४ ॥ निजगाढ

मृगमदरसवलितं ललितं कुरु तिलकमलिकरञ्जनीकरे ।

विहितकलङ्ककलं कमलानन विभ्रमितभ्रमशीकरे ॥ ५ ॥ निजगाढ

मम रुचिरे चिकुरे कुरु मानद मनसिजध्वज्यामरे ।

रतिगलिते ललिते कुसुमानि शिभाण्डशिभाण्डकडामरे ॥ ६ ॥ निजगाढ

सरसधने जघने मम शम्भरदारणवारणकन्दरे ।

मणिरशनावसनाभरणानि शुभाशय वासय सुन्दरे ॥ ७ ॥ निजगाढ

श्रीजयदेववयसि रुचिरे लृटयं सदयं कुरु मण्डने । var शुभदे लृटयं

उरिथरणस्मरणामृतनिर्मितकलिकलुषज्वरभाण्डने ॥ ८ ॥ निजगाढ

श्लोकः ॥ रथय कुचयोः पत्रं चित्रं कुरुष्व कपोलयो-

र्धटय जघने काञ्चीमञ्च स्रजा कवरीभरम् ।

कलय वलयश्रेणीं पाणौ पदे कुरु नूपुरा-

विति निगतितः प्रीतः पीताम्भरोऽपि तथाकरोत् ॥ ९ ॥

श्लोकः ॥ पर्यङ्गीकृतनागनायककृष्णश्रेणीमणीनां गणै-

सङ्कान्तप्रतिबिम्बसङ्कुलनया बिभ्रद्रपुर्विक्रियाम् ।

पादाम्भोरुडधारिवारिधिसुतामक्षणां द्दृष्टुः शतैः

कायव्यूढविथारयन्नुपचिताकृतो हरिः पातु वः ॥ १० ॥

श्लोकः ॥ यन्नित्यैर्वयनैर्विरिञ्च्यगिरिजप्राणेशमुष्यैर्मुहुः

नानाकारविथारसारयतुरैर्नाद्यापि निश्चीयते ।

તત્સર્વૈર્જયદેવકાવ્યઘટિતૈસ્સત્સૂરિસંશોધિતૈ-
રાધં વસ્તુ ચકાસ્તુ ચેતસિ પરં સારસ્યસીમાજુષામ્ ॥ ૯૨ ॥

શ્લોકઃ ॥ ચદ્વાનર્ચકલાસુ કૌશલમનુધ્યાનં ચ ચદ્વૈષ્ણવં
ચચ્છૃગ્ગારવિવેકતત્ત્વરચનાકાવ્યેષુ લીલાયિતમ્ ।
તત્સર્વ જયદેવપણ્ડિતકવેઃ કૃષ્ણૈકતાનાત્મનઃ
સાનન્દાઃ પરિશોધયન્તુ સુધિયઃ શ્રીગીતગોવિન્દતઃ ॥ ૯૩ ॥

શ્લોકઃ ॥ સાધ્વી માધ્વીકચિન્તા ન ભવતિ ભવતઃ શર્કરે કર્કશાસિ
દ્રાક્ષે દ્રક્ષ્યન્તિ કે ત્વામમૃત મૃતમસિ ક્ષીરનીરં રસસ્તે ।
કન્દ કાન્તાધર ધરણિતલં ગચ્છ ચચ્છાન્તિભાવં
યાવચ્છૃગ્ગારસારસ્વતમિહ જયદેવસ્ય વિષ્વગ્વચાંસિ ॥ ૯૪ ॥

શ્લોકઃ ॥ શ્રીભોજદેવપ્રભવસ્ય રાધાદેવીસુતશ્રીજયદેવકસ્ય । var - રામાદેવી
પરાશરાદિપ્રિયવર્ગકણ્ઠે શ્રીગીતગોવિન્દકવિત્વમસ્તુ ॥ ૯૫ ॥

॥ ઇતિ શ્રીજયદેવકૃતૌ ગીતગોવિન્દે સુપ્રીતપીતામ્બરો નામ દ્વાદશઃ સર્ગઃ ॥

॥ ઇતિ ગીતગોવિન્દં સમાપ્તમ્ ॥

The following additional verses are found in some editions:

at the end of Sarga 11, after gItaM 22

સાનન્દં નન્દસૂનુર્દિશતુ મિતપદં સમ્મદં મન્દમન્દં
રાધામાધાય બાહ્લોર્વિવરમનુદૃઢં પીડયન્ પ્રીતિયોગાત્ ।
તુડ્ગૌ તસ્થા ઉરોજાવતનુરવતનોર્નિર્ગતૌ માસ્મ ભૂતાં
પૃષ્ઠં નિર્ભિદ્ય તસ્માદ્ભલિરિતિ વલિતગ્રીવમાલોકયન્ વઃ ॥

at the end of Sarga 12

સાધૂનાં સ્વત એવ સમ્મતિરિહ સ્યાદેવ ભક્ત્યાર્થિનાં
આલોચ્ય ગ્રથનશ્રમં ચ વિદુષામસ્મિન્ભવેદાદરઃ ।
યે કેચિત્ પરકૃત્યુપશ્રુતિપરાસ્તાનર્થયે મત્કૃતિં
ભૂયો વીક્ષ્ય વદન્ત્વવધમિતિ ચેત્સા વાસના સ્થાસ્યતિ ॥

ઇત્યં કેલિતલૈર્વિહૃત્ય ચમુનાકૂલે સમં રાધયા
તદ્રોમાવલિમૌક્તિકાવલિયુગે વેણીભ્રમં બિભ્રતિ ।
તત્રાહ્લાદિકુચપ્રયોગફલયોર્લિપ્સાવતોર્હસ્તયો-

व्यापाराः पुरुषोत्तमस्य ददतु स्त्रीतां मुदं सम्पदम् ॥

Encoded and proofread by P. P. Narayanaswami swami at mun.ca

Proofread by PSA Easwaran

JayadevakritaM Gitagovindam (Ashtapadi)

pdf was typeset on January 13, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

